

Provincie Noord-Brabant
T.a.v. de informateur de heer G.J. Swinkels en
de fractievoorzitters in Provinciale Staten
Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

Datum : 1 april 2015
Ons Kenmerk : AFC/2015-064
Bijlagen : De Oogst van 2014 en Resultatenkaart 2014 en Memorandum "Samen op weg naar een duurzame toekomst"
Betreft : Input arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant voor het bestuursakkoord

Geachte informateur en fractievoorzitters,

De arbeidsmarktregio's in Brabant werken met werkgevers, onderwijsinstellingen en overheden aan een goed functionerende arbeidsmarkt in het Brabant Arbeidsmarktakkoord. In de regio Noordoost Brabant doen we dat in de netwerkorganisatie Noordoost Brabant Werkt!, onderdeel van AgriFood Capital. Werkgevers zijn bij ons in the lead. Dat heeft in de afgelopen jaren geleid tot nauwe samenwerking tussen stakeholders. En tot concrete resultaten, zoals 240 startersbeurzen, twee klassen leerlingen die foodoperator gaan worden bij onder andere Mars en Friesland Campina en de start van het Werkbedrijf Noordoost-Brabant. In de bijlage vindt u een breder overzicht van recente resultaten. In de aanloop naar een nieuw bestuursakkoord vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Succes arbeidsmarktregio's Brabant door structurele steun Provincie

Het succes van onze arbeidsmarktregio ten opzicht van veel regio's buiten Brabant is voor een groot deel te danken aan de visie, faciliterende rol en financiële ondersteuning van de Provincie Brabant. Zonder de structurele steun van de Provincie in de programmaperioden 2008-2011 en 2013-2015 waren we nooit geweest waar we nu zijn.

Uitdagingen op de arbeidsmarkt op de drempel van een nieuw tijdperk

Maar we zijn er nog lang niet..... Op de drempel van nieuwe bestuursperiode in Brabant en van een nieuw tijdperk kent onze arbeidsmarktregio eerder meer dan minder uitdagingen. We zijn een regio met relatief veel traditionele sectoren, waar de mobiliteit onder werknemers beperkt is. Wij zien middenbanen in diverse sectoren structureel verdwijnen. Het aantal banen daalt al jaren op rij, waardoor jongeren en andere kwetsbare groepen moeilijk aan de slag komen en geen werkervaring kunnen opdoen. De belangrijkste uitdaging ligt de komende periode in het bewuster, flexibeler en mobieler worden van werkgevers en werknemers op de arbeidsmarkt, zodat mensen duurzaam inzetbaar blijven tot hun pensioen en de juiste persoon op de juiste plek zijn talenten kan inzetten. Tenslotte blijkt het vinden van de match tussen vraag en aanbod aan de onderkant van de arbeidsmarkt een moeilijke opgave. Inmiddels wordt algemeen erkend, dat een goed functionerend "arbeidsmarkt ecosysteem" een randvoorwaarde is voor het kunnen excelleren van de economie. Hiervoor hebben we eerder aandacht gevraagd via ons Memorandum 'Samen op weg naar een duurzame toekomst' (zie bijlage). Gelukkig helpen ook andere partners mee de uitdagingen in de

arbeidsmarktregio's het hoofd te bieden, zoals het recente initiatief BEAGLE van hogescholen, universiteiten en BOM in Brabant. De kunst is om deze waardevolle initiatieven effectief in de regio's te verbinden en te realiseren.

Provinciale steun nodig voor een toekomstbestendige arbeidsmarktregio

Werkgevers, onderwijsinstellingen en overheden in AgriFood Capital willen richting 2020 en daarna verder bouwen aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Dit is een voorwaarde om als regio Noordoost-Brabant internationale topregio te worden in agro en food in 2020. Wij hebben in de afgelopen jaren getracht de basisinfrastructuur te verduurzamen. We hebben ervaren, dat dit voor een werkveld als de arbeidsmarkt, waar samenwerking tussen partijen een essentiële voorwaarde is, niet lukt zonder ondersteuning. Wij vragen u dan ook de provinciale bijdrage aan de arbeidsmarktprogramma's in de Brabantse regio's de komende bestuursperiode te continueren en daarvoor in het bestuursakkoord een tekst van de volgende strekking op te nemen:

"In deze bestuursperiode gaat de provincie opnieuw investeren in een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Daarvoor zal de samenwerking met de bestaande arbeidsmarktregio's gecontinueerd worden".

Immers: alleen door samenwerking, eendracht en duidelijke keuzes in de regio's zelf en samen met andere regio's in Zuid-Nederland lukt het ons de uitdagingen effectief het hoofd te bieden.

Ik hoop u het belang van blijvende aandacht voor het arbeidsmarkt ecosysteem als voorwaarde voor een sterke economie duidelijk te hebben gemaakt. En wens u veel sterkte en wijsheid toe bij de vorming van een nieuw college en bestuursakkoord. Wij zien het nieuwe akkoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens de stuurgroep Noordoost Brabant Werkt!

Mr. H.C. van Olden
Voorzitter

Noordoost Brabant **Werkt!**

onderdeel van **AgriFood
Capital**

De oogst van Noordoost Brabant Werkt! 2014

*De juiste persoon op de juiste plek in de
arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant*

Noordoost Brabant Werkt! is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Brabant en het Europees Sociaal Fonds

www.AgriFoodCapital.nl

 twitter.com/NOBWerkt linkedin.com/in/agrifoodcapital

Provincie Noord-Brabant

Alleen samen maken we het verschil

Wij constateren dat de weg naar herstel van de regionale economie in Noord-oost-Brabant voorzichtig is ingeslagen. Het wordt een weg van lange adem, zeker voor de arbeidsmarkt. De groei van de economie gaat gepaard met baanarme groei. Op dit moment zijn ca. 27.000 mensen in onze regio werkzoekend. Sommige sectoren krijgen te maken met een grote vervangingsvraag of met sterke groei maar kunnen niet de juiste mensen vinden omdat het personeelsaanbod niet aansluit bij de vraag. Kortom genoeg uitdagingen! Daarom werken we in AgriFood Capital met ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden samen aan een excellente regionale arbeidsmarkt. Het Uitvoeringsprogramma Noordoost Brabant Werkt! 2013-2015 is erop gericht om het beroepsperspectief en de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio te verbeteren. Alleen samen maken wij het verschil. En dat hebben alle betrokken partijen de afgelopen twee jaar laten zien. De samenwerking werpt nog meer z'n vruchten af. Zo hebben we o.a. 200 Startersbeurzen uitgegeven en konden 13 lokale projecten met financiële ondersteuning sneller van start. Het Werkbedrijf Noordoost-Brabant is opgericht en de vijf sectoren hebben elk een actieplan goed en voldoende personeel in uitvoering.

Daar mogen we met recht trots op zijn!

Huib van Olden

Voorzitter Noordoost Brabant Werkt!

Samen werken aan oplossingen voor de huidige (crisis) en toekomstige (krapte) problemen op de arbeidsmarkt in Noordoost-Brabant. Dat is waar Noordoost Brabant Werkt!, het arbeidsmarktprogramma van AgriFood Capital, aan werkt. Noordoost Brabant Werkt! is van en voor de netwerkpartners in het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid. Het programma richt zich op die arbeidsmarktvaartstukken, die werkgevers, werknemers, werkzoekenden, overheden en onderwijsinstellingen alleen niet kunnen oplossen. Alleen samen lukt het ons een goed functionerende en toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren. Samen werken we daarom aan meer inzicht in personeelsbehoefte, meer banen, minder werkzoekenden, meer stages, minder personeelsknelpunten, meer arbeidsmobiliteit en effectieve opleidingsprogramma's. Oftewel: een excellente arbeidsmarkt in Noordoost-Brabant.

Onze uitdaging

Vijf speerpuntsectoren, drie opgaven

Het arbeidsmarktprogramma 2013-2015 focust op vijf speerpuntsectoren voor een integrale aanpak op de schaal van Noordoost-Brabant:

- Agro en Food
- Zorg en Welzijn
- Techniek
- Logistiek
- Services

Voor elke sector voorziet het arbeidsmarktprogramma in drie opgaven:

- Meer werkgevers actief aan de slag
- Jongeren beter opgeleid voor de arbeidsmarkt
- Iedereen doet mee in de speerpuntsectoren

Onze organisatie

Noordoost-Brabant Werkt! drijft op de inzet van de zogenoemde **kartrekkers** die ieder een sector, opgave of actie voor zijn of haar rekening neemt. Zij stellen actieplannen op en voeren deze met ondersteuning van de **projectontwikkelaars** en **projectleiders** ook uit. Voorbeelden hiervan zijn goed en voldoende personeel in 'hun' sector en arbeidsmobiliteit.

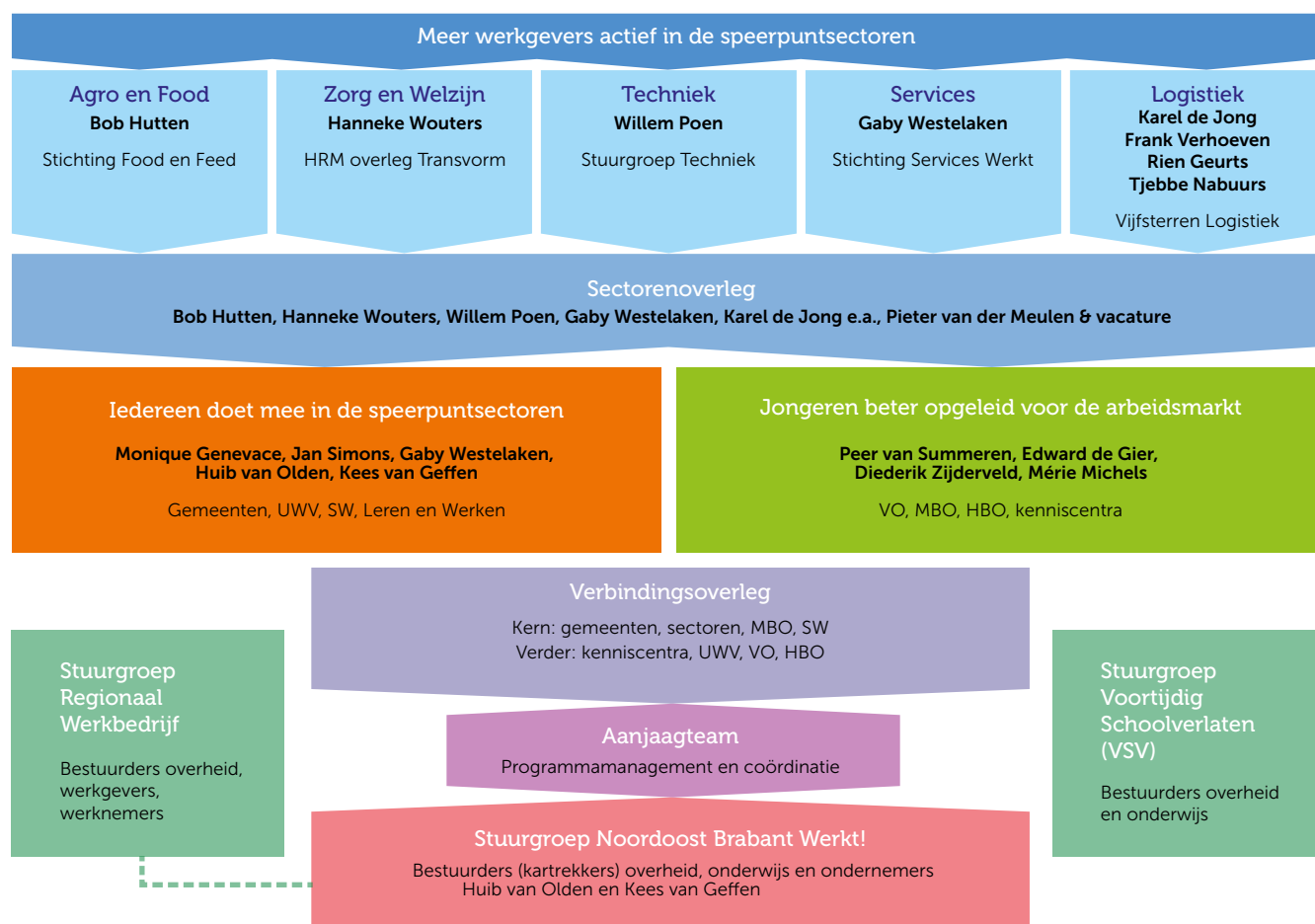
De kartrekkers krijgen verder hierbij ondersteuning van de **verbinders** die zorgen voor de voorbereiding en uitvoering van besluiten in hun organisatie of bij hun achterban. Het **aanjaagteam** is de spil van Noordoost Brabant Werkt!. Zij voert het programmamanagement, regelt en beheert de regionale middelen, stimuleert projectontwikkeling en communiceert de resultaten naar de partners.

In Noordoost-Brabant vinden ondernemers, onderwijs en overheid elkaar in AgriFood Capital. In 2020 wil deze regio de innovatieve topregio in agrifood zijn. Uitdagend om in te wonen, leven, studeren en werken. Noordoost Brabant Werkt! is het arbeidsmarktprogramma van AgriFood Capital. Samen bouwen we aan een excellente, evenwichtige en vooral toekomstbestendige arbeidsmarkt in de regio.

*Sowing innovation
Harvesting the future*

Excellente arbeidsmarkt Noordoost-Brabant

Programmalijn People Agrifood Capital

De oogst van 2014:

Aan de slag voor goed en voldoende personeel in de speerpuntsectoren

Kennis delen in Agro en Food

Werkgevers in de agro en food sector in Noordoost-Brabant zetten zich gezamenlijk in voor goed en voldoende personeel. Dit gebeurt o.a. door het inrichten en faciliteren van de dagopleiding Foodoperator voor jongeren met baangarantie en studiegeldvergoeding, samenwerking tussen bedrijven te bevorderen op het gebied van duurzame inzetbaarheid en arbeidsmobiliteit en onderlinge kennisdeling. De komende jaren zullen werkgevers in de regio hier hun voordeel mee doen.

Meer informatie:

Jos van Asten | josvanasten@food-feed.nl | 06- 14 74 21 44

Organiseren achterban in Logistiek

Voor de aanpak voor goed en voldoende personeel in de logistiek werd een projectmanager aangesteld. Deze ging met Vijfsterren Logistiek aan de slag met het verbinden, organiseren en activeren van werkgevers. Na onderzoek met de drie lokale logistieke platforms gaan we in 2015 aan de slag met het verbeteren van het imago van de sector bij jongeren, voldoende goed opgeleide planners en afstemmen van veranderingen in de branche met het onderwijsaanbod. In de regio zijn ook drie projecten gestart om jongeren en werkzoekenden op te leiden voor een baan als logistiek medewerker.

Meer informatie:

Jos van Asten | josvanasten@food-feed.nl | 06- 14 74 21 44

Strategische personeelsplanning in Zorg en Welzijn

De zorg kreeg in 2013 en 2014 te maken met forse krimp van personeel. De komende jaren wordt weinig groei van personeel verwacht. Het actieplan voor goed en voldoende personeel in deze sector zet daarom o.a. in strategische personeelsplanning en mobiliteit van werknemers. Vijf zorginstellingen doorliepen succesvol een traject voor strategische personeelsplanning. Verder is er een 'loopbaanportal' ontwikkeld en geïmplementeerd en zijn via een instroomarrangement werkzoekenden bij zorginstellingen geplaatst.

Meer informatie:

Ron Crone | r.crone@agrifoodcapital.nl | 06- 19 20 89 17

Afstemmen en stroomlijnen in Techniek

De grootste personeelsknelpunten in onze regio zijn te verwachten in de metaal, metalectro, procesindustrie, installatietechniek en ICT. De kartrekker en projectmanager gingen verder aan de slag met het afstemmen en stroomlijnen van bestaande en nieuwe techniekprogramma's en projecten in de regio, zoals Techniekpact, techniekpromotie

„We moeten onszelf realiseren dat de tijd van operational excellence voorbij is. Als we in de komende jaren goed samenwerken kunnen we de slimste foodregio van de wereld worden. Dit betekent, de beste willen zijn op gebied van mens plant en diervoeding. Dit biedt kansen voor grote maar ook voor kleine spelers. We kunnen Europa van onze relevantie overtuigen. Een goed geïnspireerde arbeidspool is noodzakelijk om te komen tot groei en innovatie. We gaan grote slagen maken! AgriFood Capital is het vehicle om gezamenlijk de arbeidsproblematieken op te pakken. ”

Bob Hutten

Kartrekker Agro en Food

„Als we over vijf jaar in Noordoost-Brabant goede technische mensen willen hebben, dan moeten we nu de handen ineen slaan. Anders zijn we te laat. Ondernemers zouden zich meer bezig moeten houden met het opleiden van technische mensen. ”

Willem Poen

Kartrekker Techniek

en Toptechniek in Bedrijf. In 2015 gaan onderwijs, bedrijfsleven en overheid verder samenwerken in de vorm van publiek-private samenwerkingsverbanden.

Meer informatie:

Marga Huijbregts | huijbregts@abzw.nl | 06- 51 60 60 59

Sociaal ondernemen rode draad door Services

Voor de aanpak voor goed en voldoende personeel in de sector services gingen de kartrekker en projectontwikkelaar verder aan de slag met het verbinden, organiseren en activeren van werkgevers. Het thema sociaal ondernemen vormt de rode draad binnen de branches van services. Zoals acties gericht op het optimaal benutten van het talent van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor wordt de ontwikkeling van leer(werk)bedrijven gestimuleerd waarbij mensen met een beperking speciale aandacht en begeleiding krijgen.

Meer informatie:

Marga Huijbregts | huijbregts@abzw.nl | 06- 51 60 60 59

Meer slagkracht door gezamenlijke thema's

Voor meer slagkracht, betere afstemming en grotere effectiviteit besloten de sectoren gezamenlijk vier belangrijke thema's intersectoraal op te pakken:

- Organisatie werkgeversachterbannen
- Arbeidsmobiliteit en duurzame inzetbaarheid
- Talent
- Sociaal Ondernemen

”Ik mag eindelijk die dingen doen waarvoor ik heb geleerd en zo werkervaring opdoen. Nu kan ik praktijkervaring op mijn CV zetten in plaats van alleen stage. Hierdoor heb ik meer kans om een baan te vinden.”

Sofie Bertens

via Startersbeurs aan de slag

”Werkgevers krijgen de komende jaren voldoende kansen om hun maatschappelijke bijdrage te leveren. En komend jaar misschien nog wel meer dan in andere jaren. Mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt kunnen een duwtje in de goede richting prima gebruiken. Daar zetten we ons gezamenlijk voor in.”

Gaby Westelaken

Kartrekker Services

”Een essentieel punt van het Werkbedrijf is dat alle partijen belang hebben dat het plan slaagt. Voor de financieel risicodragende overheid en de betrokken instellingen is het belangrijk dat mensen met een arbeidsbeperking weer gaan participeren. Voor werkgevers is er absoluut gezond eigenbelang. Je wilt immers voorkomen dat er op bedrijfsniveau quota gesteld gaan worden. Bovendien zien we in praktijk dat het meerwaarde kan hebben voor bedrijven; op de werkvloer, maatschappelijk en bedrijfs-economisch. Dus er is urgentie aan beide kanten.”

Anne Zouridis-Veldhoven

Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging
Duo voorzitter Werkbedrijf Noordoost-Brabant

De oogst van 2014: Iedereen doet mee

Ook in 2014 bleef het aantal werkzoekenden hoog. De crisis op de arbeidsmarkt is nog niet voorbij. Sinds 2013 zetten we daarom extra (crisis)middelen in voor de aanpak van de (jeugd)werkloosheid: de Startersbeurs en de instroomarrangementen.

Startersbeurs

Voor werkgevers en jongeren van de regio Noordoost-Brabant heeft Noordoost Brabant Werkt! in 2014 in totaal 200 startersbeurzen beschikbaar gesteld. Deze beurs is voor jongeren van 18 tot 27 jaar die geen baan kunnen vinden maar wel werkervaring kunnen opdoen. Ongeveer de helft van de starters krijgt na een half jaar een baan aangeboden. Vanwege het grote succes in 2014 zullen in 2015 opnieuw startersbeurzen beschikbaar worden gesteld.

Meer informatie:

www.starterbeurs.nu/noordoost-brabant | 0900- 460 00 00

Instroomarrangementen

Voor 240 werkzoekenden heeft Noordoost Brabant Werkt! de zogenoemde instroomarrangementen beschikbaar. Om hen te plaatsen op een baan, leerbaan of stage in de speerpuntsectoren. In 2014 zijn 78 deelnemers gestart met een leerwerktraject in de zorg, services, techniek en logistiek.

Meer informatie:

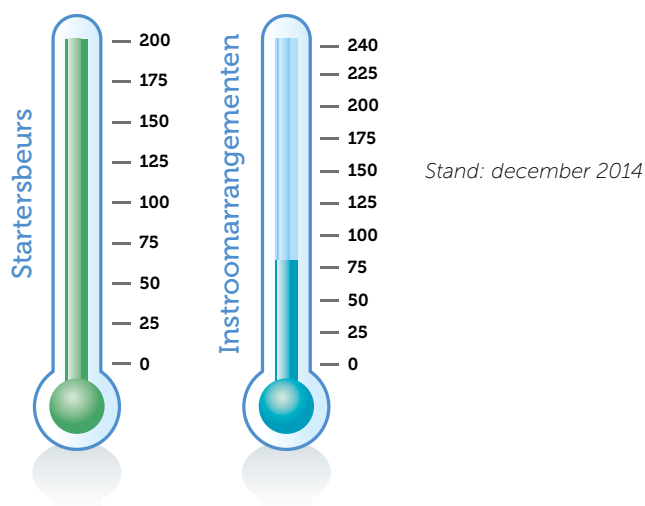
Emine Yildirim | e.yildirim@oss.nl | 0412- 629 377

Werkbedrijf Noordoost-Brabant

In 2014 is Noordoost-Brabant gestart als pilotregio met de vorming van het regionaal werkbedrijf, genaamd Werkbedrijf Noordoost-Brabant. Het Werkbedrijf Noordoost-Brabant is een samenwerking tussen werkgevers, werknemers, SW-bedrijven, UWV en gemeenten. Het doel is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Hiermee geven de partijen uitvoering aan de afspraken van het Sociaal Akkoord 2013 en de Participatiewet. Door de komst van het Werkbedrijf ontstaat er één punt voor alle publieke arbeidsmarktbemiddeling en worden werkgevers 'ontzorgd'.

Meer informatie:

Gerard Olthof | g.olthof@summithrsolutions.nl | 06- 81 18 89 99

5 Werkt: Zaaït en Oogst

Er zijn volop ideeën en activiteiten in onze regio om de arbeidsmarkt beter te laten functioneren. De regeling 5* Werkt: Zaaït en Oogst zorgt voor een steuntje in de rug. In 2013 en 2014 zijn 13 lokale arbeidsmarktinitiatieven in Noordoost-Brabant beloond met een bijdrage uit deze stimuleringsregeling zodat deze (sneller) van start konden gaan.

De oogst van 2014: vier nieuwe projecten sneller van start

Logistiek Expertise Centrum

De logistieke sector in de regio Noordoost-Brabant (Vijfsterren Logistiek) verkent de haalbaarheid en de vorm van een expertisecentrum onderwijs-arbeidsmarkt in regio. De sector heeft ook op termijn behoefte aan nieuwe instroom en voldoende en goed gekwalificeerd personeel. Om de werkgelegenheid te stimuleren, moet het expertisecentrum zorgen voor een betere aansluiting tussen beroeps-onderwijs en de banen in de logistieke sector.

Meer informatie: www.vijfsterrenlogistiek.nl

High5!

High5! geeft jongeren zonder diploma de mogelijkheid om te werken aan hun talenten en daarvoor een MBO1-diploma te behalen. Met dit diploma vergroten zij hun kans op een baan of een vervolgopleiding. In High5! volgen 24 kwetsbare jongeren een op maat gemaakte AKA+-opleiding. Zij worden individueel begeleid en duurzaam bemiddeld naar werk.

Meer informatie: www.projecthigh5.nl

”Door te profiteren van elkaars kennis, kunde en netwerken kunnen we gezamenlijk een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling en behoud van de werkgelegenheid, economische slagkracht en wervingskracht van deze regio. Dat is goed voor de logistieke sector, maar ook voor de regio als geheel.”

Frank Verhoeven

Kartrekker Logistiek

The Firestarters

Zes bedrijven en zes jongeren gaan aan de slag met duurzame inzetbaarheid en goed werkgeverschap. Met dit project worden bedrijven beter voorbereid op de werknemer van de toekomst. Bedrijven leren hoe slimmer (samen) te werken binnen en buiten de eigen organisatie en een aantrekkelijker werkgever te worden en te blijven.

Rooi Werkt

Met de inzet van werkgevers gaan 25 werkzoekenden uit de gemeente St. Oedenrode aan het werk of in een leerwerk- of activeringstraject. Rooi Werkt koppelt lokale werkgevers en werkzoekenden aan elkaar (online vraag- en aanbodbank) om de werkloosheid in St. Oedenrode te verminderen.

Meer informatie: www.rooiwerkt.nl

De oogst van 2014: drie projecten succesvol afgerond

Horizon Technisch Vakmanschap

Via Horizon Technisch Vakmanschap zijn 358 extra leerwerkbanen gerealiseerd op 24 maatschappelijke bouwprojecten. Hierdoor konden jongeren die als gevolg van de economische crisis geen stageplekken konden vinden, toch hun opleiding in gebouwde omgeving succesvol afronden. Het project heeft ook geleid tot een nieuwe samenwerking voor een duurzame 3-jarige vakopleiding.

Meer informatie: www.htvbrabant.nl

Vorstengrafdonk Werkt

Vorstengrafdonk Werkt heeft een digitaal portaal ontwikkeld, dat werkzoekenden en werkgevers op het bedrijventerrein Vorstengrafdonk in Oss bij elkaar brengt. Door het project worden de vraag naar en het aanbod in banen en stageplekken beter op elkaar afgestemd. In totaal doen 14 van de 15 bedrijven mee.

Meer informatie: www.vorstengrafdonkwerkt.nl

Stagebureau Land van Cuijk en Noord-Limburg

Het Stagebureau brengt vraag en aanbod van stageplaatsen van MBO- tot WO-niveau in de regio bij elkaar. Door het Land van Cuijk en Noord-Limburg te promoten en werkgevers te activeren, wordt de regio aantrekkelijk voor jong talent en op termijn voor meer personeel voor de regio.

Meer informatie: www.ervaarhet.nl

”De zorgsector is geen groeimarkt. We hebben wel te maken met verschuiving in soorten functies en veranderende competenties. Werkgevers, onderwijsinstellingen en overheden werken hiervoor gezamenlijk aan strategische personeelsplanning, mobiliteit van medewerkers en het realiseren van voldoende en juiste stageplekken. Ook zetten we ons in voor de toeleiding van bijzondere doelgroepen naar de arbeidsmarkt.”

Hanneke Wouters

Kartrekker Zorg en Welzijn

Onze acties in 2015

In 2015 gaan de partners van Noordoost Brabant Werkt! verder op de ingeslagen weg met focus op vier opgaven.

Meer werkgevers actief aan de slag

Het stimuleren van werkgeversparticipatie op de arbeidsmarkt. In 2015 zijn minimaal 250 werkgevers actief aan de slag in HRM netwerken of arbeidsmarktprojecten. De focus ligt op goed en voldoende personeel in de vijf speerpuntsectoren van Noordoost- Brabant Werkt! Het accent verschuift van sectorale arbeidsmarktprojecten naar een intersectorale aanpak van overkoepelende thema's zoals mobiliteit, talent en sociaal ondernemen.

Acties zoals:

- Uitvoeren actieplannen 5 speerpuntsectoren
- Mobiliteit, talent en sociaal ondernemen
- Bouwen aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt

Jongeren beter opgeleid voor de arbeidsmarkt

Het organiseren van een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De speerpuntsectoren hebben behoefte aan voldoende en goed personeel. Medewerkers van de toekomst moeten zo goed mogelijk worden opgeleid voor de arbeidsmarkt 'van morgen'

Acties zoals:

- Future skills
- Kansrijke beroepen
- WerkTverband

Iedereen doet mee in de speerpuntsectoren

Het verstevigen van de positie van jongeren, kwetsbare groepen en andere werkzoekenden op de arbeidsmarkt. De inspanning is vooral gericht op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en op jongeren die door gebrek aan werkervaring weinig kans maken op een baan.

Acties zoals:

- Regionaal werkbedrijf, inclusief werkgeversdienstverlening
- Aanpak (jeugd)werkloosheid, met bijv. startersbeurs en instroomarrangementen
- Social Return 2.0

Ook effectief in de samenwerking na 2015

Het verduurzamen van het arbeidsmarktprogramma Noord-oost-Brabant 2013-2015 via het verder organiseren van de werkgeversachterbannen en het borgen van *good practices* (kennisdeling).

Acties zoals:

- Afronden huidige arbeidsmarktprogramma 2013-2015
- Financiering regionale arbeidsmarktsamenwerking na 2015
- Nieuw arbeidsmarktprogramma 2016-2020

Onze overtuiging

Ondernemers 'in the lead'

Noordoost-Brabant is in 2020 de innovatieve topregio in agrifood. Dat is de gezamenlijke ambitie voor ondernemers, onderwijs en overheid. Ondernemers zijn daarbij 'in the lead'. Zij bepalen de agenda en behoefte. Onderwijs en overheid scheppen de randvoorwaarden om succesvol te kunnen zijn. Samen kunnen we meer dan alleen!

De mensen staan centraal in onze ambitie, met name in de match tussen mens en werk. Natuurlijk in agro en food, maar ook in de andere speerpuntsectoren op de arbeidsmarkt. In 2020 werken we in een excellente, evenwichtige en toekomstbestendige arbeidsmarkt met voldoende en goed geschoold personeel, een beroepsgericht opleidingsaanbod, hoogwaardige kennis(instellingen), focus op ondernemerschap en een flexibele arbeidsmarkt. Er is geen krapte op de arbeidsmarkt en iedereen doet mee!

Onze oproep

Ondernemers: denk en doe met ons mee!

Bent u ondernemer en wilt u meer weten over onze aanpak? Hebt u ideeën of wilt u meedoen?

Neem dan contact op met het aanspreekpunt voor uw sector.

Voor Agro en Food en Logistiek:

Jos van Asten | 06- 14 74 21 44 | josvanasten@food-feed.nl.

Voor Zorg en Welzijn:

Ron Crone | 06- 19 20 89 17 | r.crone@agrifoodcapital.nl

Voor Techniek en Services:

Marga Huijbregts | 06- 51 60 60 59 | huijbregts@bzw.nl.

De kartrekkers

Monique Genevace
Regiomanager
UWV WERKbedrijf

Edward de Gier
Directeur Bossche
Vakschool, namens
Voortgezet Onderwijs

Bob Hutten
Directeur Hutten en
voorzitter Stichting
Food en Feed Noord-
oost-Brabant, namens
sector agro en food

Pieter van der Meulen
Directeur Heineken,
bestuurslid BZW

Mérie Michels
Coördinator Stichting
Beroepsonderwijs en
Bedrijfsleven

Willem Poen
Voorzitter TechXperi-
ence en Brabant voor
Techniek, namens
sector industrie
en techniek

Jan Simons
Directeur WSD-groep,
namens de sociale
werkvoorziening in
Noordoost-Brabant

Peer van Summeren
Voorzitter CvB ROC
de Leijgraaf, namens
MBO

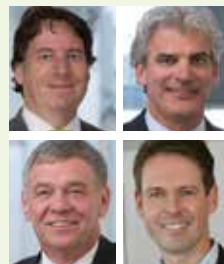
Gaby Westelaken
Directeur GWS
de Schoonmaker,
namens sector
services

Hanneke Wouters
Directeur HR Bern-
hoven ziekenhuis en
voorzitter HRM overleg
Transvorm, namens
sector zorg en welzijn

Diederik Zijdeveld
Lid CvB Avans Hoge-
school, namens HBO

**Bestuur Vijfsterren
Logistiek**
Karel de Jong,
Frank Verhoeven
Rien Geurts
Tjebbe Nabuurs

De projectontwikkelaars

Jos van Asten
Projectontwikkelaar
Agro en Food, en
Logistiek

Ron Crone
Projectontwikkelaar
Zorg en Welzijn

Marga Huijbregts
Projectontwikkelaar
Techniek en Services

Harry Hoogland
Projectleider Social
Return

Ruby de Jong
Projectleider
WerkTverband
/ kwetsbare jongeren

Gerard Olthof
Projectleider
Werkbedrijf Noord-
oost-Brabant

De projectleiders

Het aanjaagteam

Huib van Olden
Wethouder gemeente
's-Hertogenbosch
(voorzitter)

Kees van Geffen
Wethouder gemeente
Oss

Karin van Meer
Programmamanager
T. 06- 15 67 94 46

Emine Yildirim
Programmamanager

Véronique Scharenborg
Programmamanager
T. 06- 22 20 26 43

adres
AgriFood Capital
Onderwijsboulevard 225

5223 DE 's-Hertogenbosch
T 073- 613 29 96

**Meer werkgevers actief
Jongeren beter opgeleid
Iedereen doet mee
Ook effectief na 2015**

**Noordoost
Brabant Werkt!**
onderdeel van AgriFood
Capital

5 actieplannen in uitvoering voor goed en voldoende personeel in de sectoren: agro en food, zorg en welzijn, techniek, logistiek, services

Logistiek Expertise Centrum

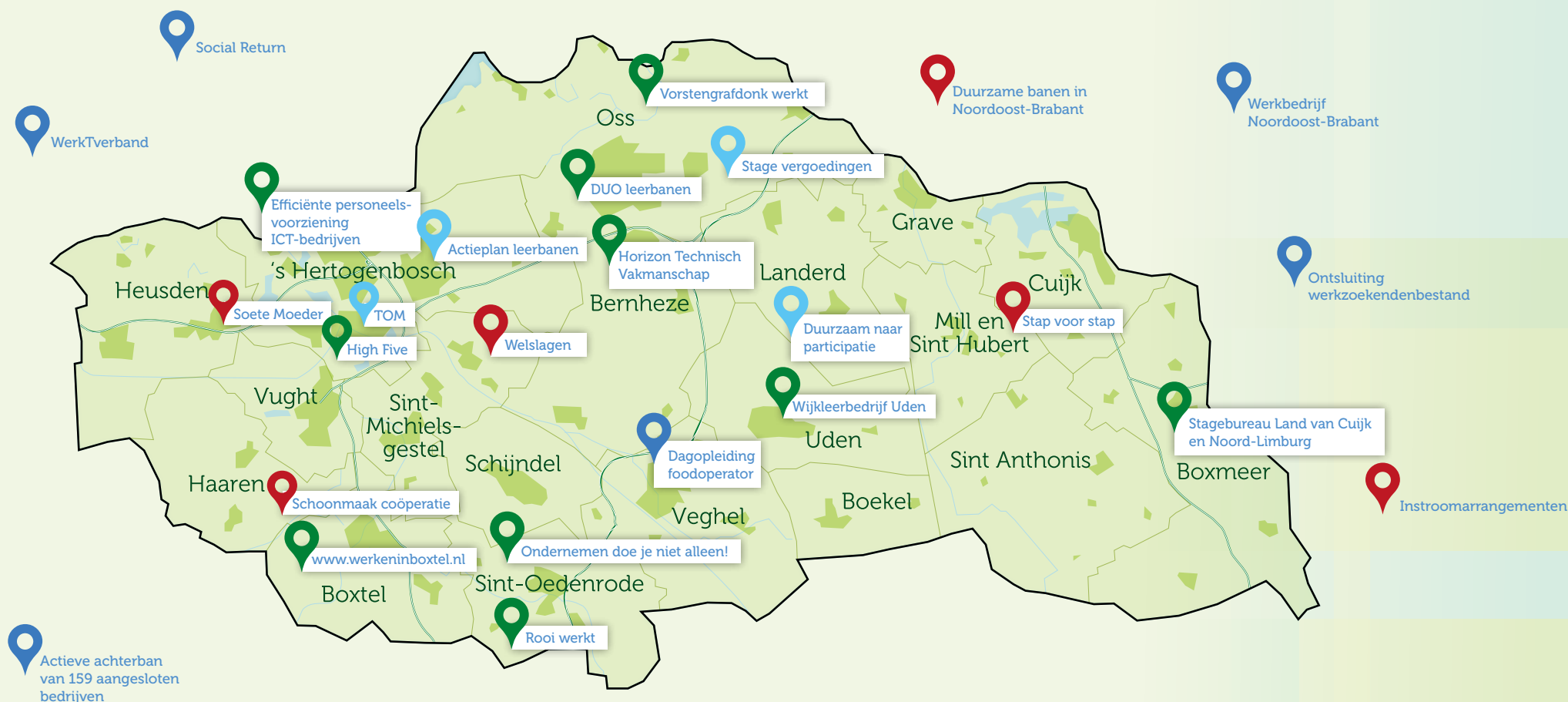
Startersbeurzen

Noordoost Brabant Werkt!

onderdeel van **AgriFood Capital**

Noordoost Brabant Werkt! aan een excellente arbeidsmarkt!

Maart 2015

Successen van Noordoost Brabant Werkt! 2014

Samen werken aan oplossingen voor de huidige (crisis) en toekomstige (krapte) problemen op de arbeidsmarkt in Noordoost-Brabant. Dat is waar Noordoost Brabant Werkt! voor staat. Met werkgevers in the lead richten we ons op die arbeidsmarkttraagstukken, die werkgevers, werknemers, werkzoekenden, overheden en onderwijsinstellingen alleen niet kunnen oplossen. Alleen samen lukt het ons een goed functionerende en toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren. Dat deze samenwerking succesvol is, laat dit overzicht zien. Resultaten waar we trots op mogen zijn!

Opgave 'Versterking speerpuntsectoren'

- ★ **Actieplannen Goed en voldoende personeel**
 - 5 plannen in uitvoering voor de 5 speerpuntsectoren
- ★ **BOL opleiding foodoperator (agro en food)**
 - 50 leerlingen in opleiding met baangarantie
- ★ **Strategische personeelsplanning (zorg en welzijn)**
 - 5 werkgevers strategische personeelsplanning ingevoerd
- ★ **Intersectorale werkgeversbijeenkomsten over HR thema's**
 - 14 bijeenkomsten (participatiewet, HRM kring, kansenontbijt, brainstorm mobiliteit) met ca. 800 werkgevers
- ★ **Organiseren werkgeversachterbannen (vijf speerpuntsectoren)**
 - 159 werkgevers uit de vijf sectoren actief in arbeidsmarktprojecten

Projecten 5* Werkt: Zaait en Oogst

- ★ **DUO Leerbanen (DUO Electro)**
 - 26 leerlingen in 2-jarige opleiding tot elektromonteur (niveau 2)
- ★ **Horizon Technisch Vakmanschap (Revabo)**
 - 358 leerlingen in 24 maatschappelijke bouwprojecten (afgerond)
- ★ **Efficiënte personeelsvoorziening voor ICT bedrijven (gemeente 's-Hertogenbosch)**
 - Community gericht op efficiënte personeelsvoorziening met 120 ICT bedrijven
- ★ **Wijkleerbedrijf (Calibris)**
 - 18 leerlingen in opleiding zorg niveau 1-2 gericht op zorgwerkzaamheden in wijk (Uden)
- ★ **Vorstengrafdonk Werkt (Coöperatie Vorstengrafdonk)**
 - Digitaal portaal vraag en aanbod met 15 werkgevers (afgerond)
- ★ **Ondernemen doe je niet alleen (Stichting ZZP Sint Oedenrode)**
 - 12 ZZP-ers ondersteund met behoud en/of start eigen onderneming
- ★ **www.werkeninboxtel.nl (PDC Boxtel)**
 - Digitaal portaal vraag en aanbod met 37 werkgevers en 476 ingeschreven werknemers
- ★ **Stagebureau Land van Cuijk en Noordelijke Maasvallei (Industriële Kring Land van Cuijk)**
 - 125 werkbezoeken, 30 ondernemersbijeenkomsten, 100 matches gerealiseerd
- ★ **High Five (Stichting Werkcarroussel)**
 - 26 kwetsbare jongeren gestart op een leerwerkplek niveau 1
- ★ **Rooi Werkt! (Stichting Rooi Werkt!)**
 - 4 werkzoekenden geplaatst bij werkgever; 19 lopende vacatures
- ★ **Logistiek Expertise Centrum**
 - Kwartiermaker gestart voor onderzoek naar logistiek expertisecentrum

Opgave 'Iedereen doet mee'

- ★ **Werkbedrijf Noordoost-Brabant**
 - o.a. 300 werkgevers op informatiebijeenkomsten Werkbedrijf
- ★ **Social Return**
 - 12 PSO vouchers uitgereikt aan werkgevers
- ★ **Ontsluiting werkzoekenden bestand**
 - 550 CV's van werkzoekenden ontsloten in publiek-private samenwerking waarvan ca. 40 zijn geplaatst bij werkgevers

Instroomarrangementen

- ★ **Welslagen (Calibris)**
 - 6 jongeren (WWB) gestart, na afloop 4 jongeren op leerbaan in zorg (niveau 3)
 - ★ **Duurzame banen in Noordoost-Brabant (Gilde BT)**
 - 19 jongeren (WWB) gestart met verkort BBL (niveau 2) richting verkoop- en logistiek medewerker
 - ★ **Stap voor stap naar werken in procestechniek en logistiek (Werkorganisatie Cuijk, Grave, Mill)**
 - 25 jongeren (WWB) gestart met BOL (niveau 1 of 2) opleiding logistiek of procestechniek
 - ★ **Voorprogramma Kloosterhotel (De Soete Moeder)**
 - 8 jongeren ingestroomd in diverse leerwerktrajecten leerwerkbedrijf de Soete Moeder
 - ★ **Pilot WWB-banen Participatiewet (De Schoonmaak coöperatie)**
 - 20 WWB-ers met verdien capaciteit 30-80% gedetacheerd op een leerwerkplek in de schoonmaak
- Totaal aantal gestart: 78 deelnemers

ESF-projecten

- ★ **Startersbeurzen**
 - 200 beurzen uitgegeven
- ★ **Actieplan Leerbanen (KW1C)**
 - 170 jongeren geplaatst op leerbanen
- ★ **TOM (gemeente 's-Hertogenbosch)**
 - 100 jongeren zonder startkwalificatie, werk en uitkering begeleid terug naar school of arbeid
- ★ **Duurzaam naar participatie (Koraal Groep)**
 - 341 stagetrajecten leerlingen Voortgezet Speciaal Onderwijs
- ★ **Stagevergoedingen (Revabo)**
 - 188 stages voor MBO-leerlingen gebouwde omgeving
- ★ **ESF NINA**
 - 1.040 werkzoekenden richting arbeidsmarkt
- ★ **ESF ARNO**
 - 394 stagewerkplekken leerlingen Praktijkonderwijs

Totaal aantal: 2.433 deelnemers richting arbeidsmarkt

Verbinding en communicatie

- ★ **Up to Date (digitale nieuwsbrief)**
 - 7 edities uitgebracht voor minstens 400 samenwerkingspartners
- ★ **Netwerkevent 'Samen, dat werkt!'**
 - 130 samenwerkingspartners aanwezig met o.a. 4 project pitches
- ★ **Regiobrede Raadsledenbijeenkomst**
 - 200 raadsleden geïnformeerd over het arbeidsmarktprogramma met o.a. pitch Regionaal Werkbedrijf + 2 factsheets
- ★ **Week van de Jeugdwerkloosheid 'Working on it!'**
 - Kick-off voor netwerk en 5 bijeenkomsten voor werkzoekende jongeren
- ★ **De Oogst van 2013**
 - 1500 brochures verspreid
- ★ **Website**
 - 15 arbeidsmarktprojecten op www.agrifoodcapital.nl
- ★ **Sturing**
 - o.a. 25 overleggen van stuurgroep, verbindingsoverleg, sectorenoverleg, etc.
- ★ **Financiën**
 - o.a. 4 nieuwe aanvragen voor regionale middelen (Brabants Arbeidsmarkt Akkoord en drie ESF) en 16 beschikkingen (7 instroom, 4 Zaait en Oogst, 2 BZW, 1 zorg, 1 services, 1 Social Return)

Noordoost Brabant

partner in **AgriFood
Capital**

*Sowing innovation
Harvesting the future*

Memorandum

Samen op weg naar een duurzame toekomst

Op 18 maart 2015 kunnen Brabanders hun stem uitbrengen voor de verkiezingen voor Provinciale Staten. De samenwerkende partners in AgriFood Capital grijpen dit moment aan om een vijftal onderwerpen onder de aandacht te brengen bij u als Brabantse politieke partijen.

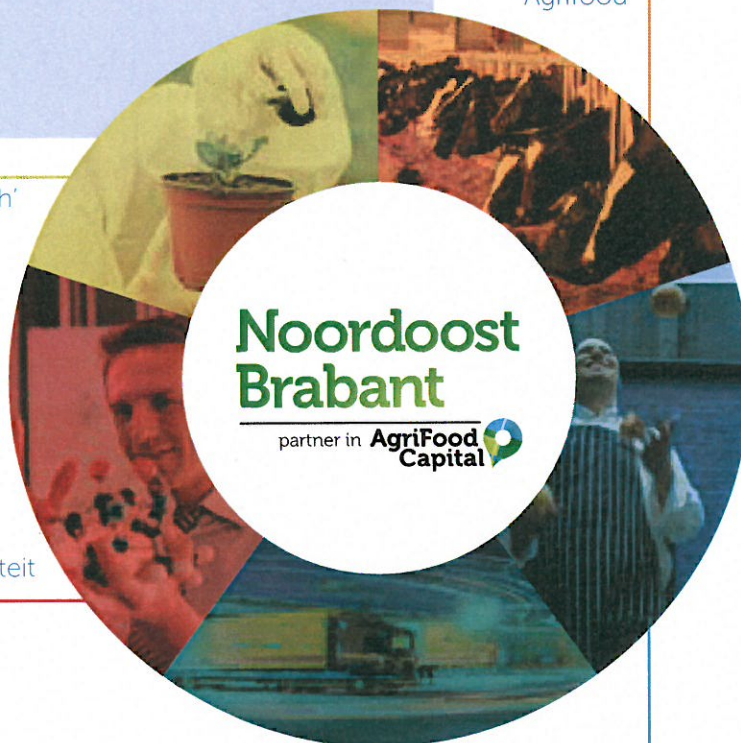
Dit doen wij met het verzoek aan de provincie om deze onderwerpen in de komende bestuursperiode samen met ons nog nadrukkelijker op te pakken, zodat wij samen kunnen werken aan een duurzame toekomst. De onderwerpen hebben wij samengebracht in de "Schijf van Vijf":

- versterken van de strategische **'agrifood & health' kennis-as** 's-Hertogenbosch-Oss-Nijmegen-Wageningen-Enschede;
- versterken van de kennisinfrastructuur via verbinding van de speerpuntsectoren van de provincie (**kennisconnectiviteit**);
- realiseren van een **goede multimodale basisinfrastructuur**;
- creëren van een **vernieuwend cultureel en gastronomisch klimaat** via de cross-over AgriFood en Leisure;
- realiseren van de **"proeftuin AgriFood"** voor de transitie van de veehouderij.

Proeftuin
AgriFood

'Agrifood & health'
kennis-as

Kennisconnectiviteit

**SCHIJF VAN VIJF
AGRIFOOD CAPITAL
NOORDOOST BRABANT:
DE BASIS VOOR EEN
DUURZAME TOEKOMST**

Goede multimodale
basisinfrastructuur

Vernieuwend
cultureel en
gastronomisch klimaat

"INNOVATIEVE EN DUUR- ZAME PRODUCTEN EN PRODUCTIEMETHODEN BIEDEN GROEIKANSEN"

Wij sluiten ons via deze "Schijf van Vijf" ook aan bij de pleidooien uit het Manifest Brabant Buiten alsmede het Memorandum van de B5-gemeenten. Uit beide documenten herkennen wij het pleidooi voor uitdrukkelijke aandacht voor het buitengebied. Steden en regio's vullen elkaar aan: het platteland is de tuin van de stad. In het buitengebied is schone lucht en natuur, de mogelijkheid te recreëren. Ook voor het draagvlak van de voorzieningen is het omliggende gebied onmisbaar. Wij ondersteunen dan ook graag hun beider vurige pleidooi om stad en platteland nog meer met elkaar te verbinden. Dit kan door enerzijds ruimte te bieden aan verantwoordelijk ondernemerschap en betekenisvolle innovaties, anderzijds door de voedingsbodem daarvoor in Noordoost Brabant verder te verrijken.

Tekstvoorstel provinciaal bestuurs- akkoord 2015-2018

Laat ons samen werken aan een duurzame toekomst door gebruik te maken van maatschappelijk initiatief van burgers en ondernemers, door ruimte te bieden aan verantwoordelijk ondernemerschap en betekenisvolle innovaties. Door onderlinge samenwerking op basis van ieders kwaliteiten, door de kwaliteiten van onze steden én hun regio's én de daar aanwezige doe-kracht te verbinden aan die van andere steden en regio's in Nederland en in Europa.

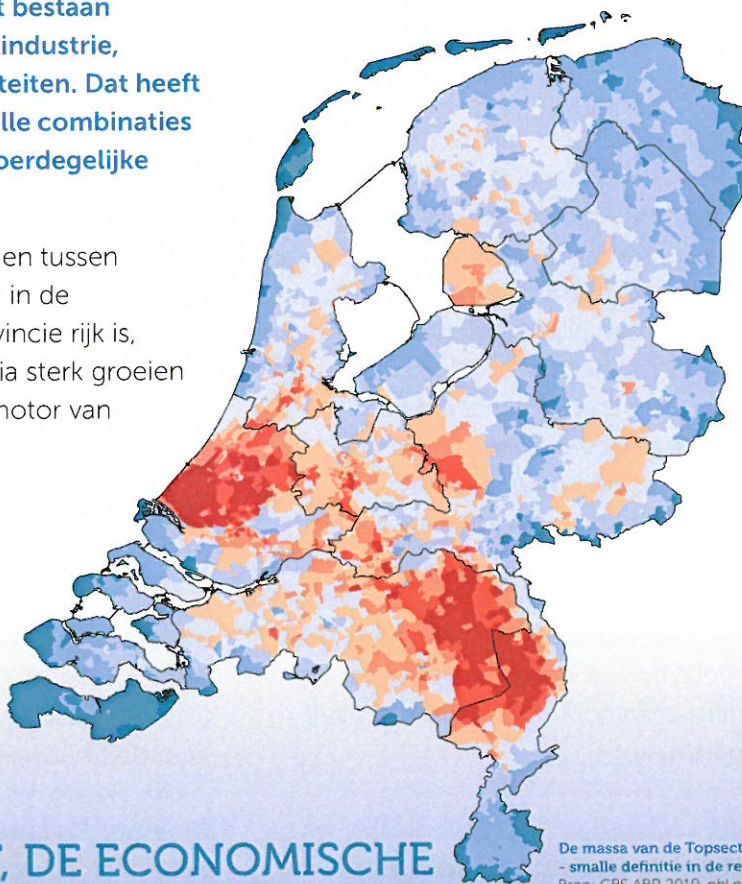
Wij vragen u dan ook om in het nieuwe provinciaal bestuursakkoord 2015-2018 een formulering met de volgende strekking op te nemen:

"Noordoost Brabant vormt een economisch sterk cluster, waarin het AgriFood-complex een essentiële rol vervult. De sterke positie van de regio is naar de toekomst toe niet vanzelfsprekend. En dat terwijl voor de Topsector Agri&Food de komende decennia belangrijke groeikansen worden verwacht. Er zijn grote uitdagingen als gevolg van onder meer wereldwijde bevolkingsgroei, vergrijzing en veranderingen in voedingspatronen. Om deze groeikansen ook daadwerkelijk te kunnen benutten, dienen innovatieve en duurzame producten en productiemethoden ontwikkeld te worden. In deze bestuursperiode gaat de provincie met de samenwerkende partners in AgriFood Capital investeren in het versterken van het productiemilieu van de regio, zodat de groeipotentie van de agrifood sector nog beter benut kan worden."

Toelichting

In de Agenda van Brabant wordt vastgesteld dat onze provincie een goede uitgangspositie heeft: "De economische groei is in onze provincie altijd gecombineerd met sociale, culturele en ecologische doelstellingen. Dit is al vaker geconstateerd. Brabant combineert het beste van twee werelden. Het is de mengvorm van rood en groen, van sociale tradities en technologische innovatie die de provincie aantrekkelijk maakt.... In Brabant bestaan er sterke relaties tussen de maakindustrie, hightech en haar culturele kwaliteiten. Dat heeft geresulteerd in diverse succesvolle combinaties van moderne technologieën en oerdegelijke ambachtelijkheid."

Door verbindingen te leggen met en tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven in de economische clusters die de provincie rijk is, konden wij in de voorbije decennia sterk groeien en werden wij de economische motor van Nederland.

**"BRABANT, DE ECONOMISCHE
MOTOR VAN NEDERLAND"**

De massa van de Topsector Agri & Food
- smalle definitie in de regio
Bron: CBS ABR 2010, pbl.nl

Sterk economisch cluster

Noordoost Brabant vormt zo'n economisch sterk cluster, waarin het AgriFood-complex een essentiële rol vervult. Het AgriFood cluster in Noordoost Brabant telt zo'n 3.600 vestigingen en 37.600 banen. Daarvan bevinden zich er 4.900 in de primaire productie, 7.000 in de voedingsmiddelenindustrie, 1.700 in onderzoek en ontwikkeling en 23.000 in groot- en detailhandel. Het is daarmee de grootse topsector van de regio. Het Bruto Regionaal Product is ruim € 23 miljard. De totale export vanuit de regio bedraagt € 13,5 miljard, waarbij 1/3 (€ 3,4 miljard) komt van de AgriFood sector. De totale R&D uitgaven door het bedrijfsleven in de regio bedragen ruim € 455 miljoen.*

Máár: de sterke positie van de regio is naar de toekomst toe niet vanzelfsprekend. En dat terwijl voor de Topsector Agri&Food de komende decennia belangrijke groeikansen worden verwacht. Zo zijn er grote uitdagingen als gevolg van onder meer wereldwijde bevolkingsgroei, vergrijzing en veranderingen in voedingspatronen. Om deze groeikansen ook daadwerkelijk te kunnen benutten, dienen innovatieve en duurzame producten en productiemethoden ontwikkeld te worden. Noordoost Brabant wil vanuit haar historie, dichtheid, verwevenheid én de compleetheid van het AgriFood complex hierin een leidende en onderscheidende rol spelen. Dit is belangrijk voor de economie van de regio en van onze provincie, ook in internationaal perspectief.

Duurzame toekomst

Om dit realiseren, hebben vertegenwoordigers van overheden, onderwijsinstellingen en ondernemers in Noordoost Brabant in 2013 gezamenlijk het initiatief genomen om AgriFood tot speerpunt voor de economische ontwikkeling van de regio te maken. Samen hebben zij een strategische agenda met uitvoeringsprogramma opgesteld. Een agenda die richting geeft, een scherpe koers helpt bepalen op weg naar een duurzame toekomst. Samen willen wij ruimte bieden aan verantwoordelijk ondernemerschap en betekenisvolle innovaties. Deze aanpak sluit nauw aan bij de "Agrofood Uitvoeringsagenda 2020" van de Provincie Noord-Brabant. Via het zgn. "Brabant Team" wordt met de provincie, maar ook met andere partijen in het AgriFood domein, zoals het LIB, de BOM, Food Tech Park Brainport te Helmond samengewerkt aan de innovatieagenda in deze voor de Nederlandse (export)economie zo belangrijke pijler.

* Cijfers afkomstig uit de AgriFood Capital Monitor 2014

Omvang Agrifood cluster Noordoost-Brabant

3.600 vestigingen
(3,6% van NL)

37.300 banen
(4,4 % van NL)

Agrifood cluster Noordoost-Brabant

Topsector Tuinbouw & uitgangsmaterialen

Primaire productie
Overig

440

1.800

Topsector Agri & Food

Primaire productie

970

3.100

(combinatie smalle en brede definitie)

Voedings-
middelen-
industrie

155

7.000

Onderzoek en
ontwikkeling

40

1.700

Groot- en
detailhandel

2.000

23.600

Topsector Logistiek

O.a. Personen- en
goederenvervoer
(weg, spoor,
lucht), opslag en
dienstverlening voor
vervoer

3.500

26.000

Topsector HTS&M

O.a. Vervaardiging
(landbouw-)
machines, IT, (bio
technologisch)
Speur- &
Ontwikkelwerk

340

2.900

Topsector Lifesciences

O.a. Vervaardiging
farmaceutische
producten, S&O op
gezondheid en voeding,
universitair medisch
centra

620

7.600

Ruimte voor verantwoordelijk ondernemerschap en betekenisvolle innovaties

Noordoost Brabant beschikt over een uniek ecosysteem dankzij de aanwezige AgriFood sector, die zeer omvangrijk én zeer compleet én zeer hoogwaardig is. Dit ecosysteem is de motor van welvaart (economische ontwikkeling) en welzijn (kwaliteit van wonen, leven en werken). AgriFood Capital ziet het als een van haar hoofdpogingen om via betekenisvolle innovaties economische groei te realiseren op terreinen van de belangrijkste maatschappelijke opgaven in Brabant - en wereldwijd. Daarom kiest Noordoost Brabant nadrukkelijk het pad van de innovatie langs de thema's "Voeding en Gezondheid", "Transitie Veehouderij", "Circulaire AgriFood" en "Beleef AgriFood".

Voeding en Gezondheid

Voeding gaat een doorslaggevende rol spelen bij het (weer) gezond maken en gezond houden

van mensen. De komende jaren komen tal van wereldwijde vraagstukken op ons pad, zoals de groeiende wereldbevolking, vergrijzing maar ook obesitas én ondervoeding in verschillende delen van de wereld. De regio Noordoost Brabant heeft een rijke historie in het domein van AgriFood, kent sterke (familie)bedrijven, huisvest een zeer complete keten en is daarmee eigenlijk het ideale ecosysteem om belangrijke stappen te zetten in de oplossing van deze vraagstukken.

Toenemende kosten gezondheidszorg

Kijken wij naar Nederland dan zien wij een beeld van gestaag stijgende kosten in de gezondheidszorg. Momenteel bedragen deze bijna €80 miljard per jaar. Dit is 9% van het Bruto Nationaal Product (BNP). In 2050 zal de zorgsector 14% van het BNP vertegenwoordigen. Door de snelle stijging van de kosten is gezondheidszorg, na sociale uitkeringen, nu ook de grootste uitgavenpost van de overheid.

Hoewel over de exacte te verwachten groeicijfers veel onduidelijk is, lijkt wel duidelijk dat de zorgvraag verder zal gaan toenemen. Alle zeilen moeten worden bijgezet om de kosten beheersbaar te houden en om tegelijkertijd adequate zorg te realiseren. Gezonde voeding kan een enorme bijdrage leveren aan het beperken van de stijging van de zorgkosten. Hiervoor is samenwerking tussen de sectoren 'food' en 'health' noodzakelijk. Er is echter nog sprake van een sterke verzuiling tussen deze sectoren. Met haar ligging in de strategische **'agriFood & health' kennis-as** 's-Hertogenbosch-Oss-Nijmegen-Enschede is Noordoost Brabant de ideale voedingsbodem om juist daar verandering in te brengen. Onder andere de verdere ontwikkeling van Pivot Park in Oss zal daar een belangrijke functie hebben, maar ook bijvoorbeeld het initiatief Foodsquad, waarin ziekenhuizen, een zorgverzekeraar en food-ondernemingen een brug slaan tussen beide sectoren. De komende jaren moeten hieruit nieuwe proeftuinen ontstaan, zoals een 'consumerlab' gericht op specifieke doelgroepen waaronder jongeren en/of volwassenen met overgewicht en ouderen.

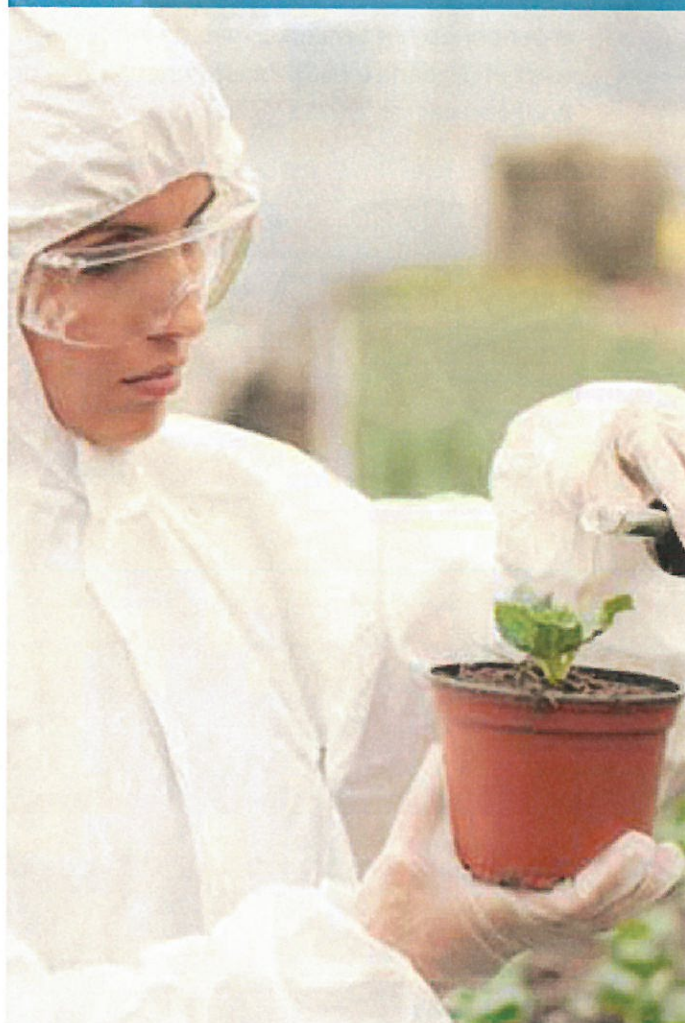
AgriFood Campus 's-Hertogenbosch

De realisatie van de AgriFood Campus op en rond de Onderwijsboulevard in 's-Hertogenbosch is van vitaal belang om de kennis en kunde in dit domein nog beter te bundelen. De campus dient als een katalysator voor dit ecosysteem en voor deze proeftuinen. Wij vragen de steun van de provincie om de AgriFood Campus 's-Hertogenbosch in de komende jaren een vliegende start te kunnen laten maken.

Investeren in ondernemerschap

Voorts is het belangrijk om het ondernemerschap in onze provincie verder te versterken door het investeren in start-ups en het realiseren van een sluitende kapitaalstructuur. Ook moeten financieringsmogelijkheden toegankelijker worden, zowel provinciaal, landelijk als Europees, door een internationaal beleid gericht op bevordering van export en buitenlandse investeringen in Brabant.

"AANPAK REGIO IN LIJN MET AGROFOOD UITVOERINGSAGENDA 2020"

Ontwikkel- en investeringsfondsen

Tot slot bevelen wij aan om innovaties te stimuleren door middel van een stimuleringsbeleid met financiële middelen gericht op bewustwording, netwerkontwikkeling, inspiratie (aanjaagfunctie) en consortiavorming. Binnen deze consortia gaat innovatieve business development plaatsvinden (makel-schakelfunctie). Deze aanjaag- en makel-schakelfuncties zijn essentieel voor het welslagen van het Innovatieprogramma AgroFood Brabant 2020 waar in de eindfase van de innovatiefunnel een belangrijke rol is weggelegd voor de BOM. Aanjaag- en makel-schakel-activiteiten richten zich vooral op het MKB-bedrijfsleven (incl. agro). Het overgrote deel van het Brabantse bedrijfsleven beschikt over veel kennis en innovatieve technologieën maar mist soms slagkracht (in kennis, kunde en kapitaal) om een idee te vertalen in business. Naast het ontwikkelfonds en investeringsfondsen is een "innovatief-ondernemerschapsfonds" nodig. Dit laatste fonds is gericht op het versterken van de innovatiekracht van het Brabantse MKB, inclusief het MKB in de AgriFood sector.

Transitie Veehouderij

De Topsector Agri&Food is goed voor bijna 10% van onze nationale inkomsten en werkgelegenheid. Agri&Food omvat alles rond voedsel, zowel de primaire productie als het bewerken, verwerken, vermarkten en distribueren ervan. Bovendien is Nederland wereldwijd hofleverancier van de meest succesvolle en innovatieve agrifood-bedrijven en kennisinstellingen.

Verduurzamen van landbouwsysteem

De Brabantse AgriFood sector heeft de ambitie toonaangevend te zijn op het vlak van efficiënte, duurzame en zorgvuldige voedselproductie. Dat kan alleen met een robuuste primaire sector en sterke bedrijven die binnen de keten van het AgriFood complex met elkaar samenwerken. Ruimte voor vernieuwing en een betere samenwerking binnen de keten met cross-overs naar andere sectoren leiden tot innovaties met toegevoegde waarde op zowel economisch als sociaal- en ecologisch vlak. Goede voorbeelden daarvan zijn precisielandbouw en innovatieve stalsystemen in de veehouderij.

Naast primaire agrarische productie richten steeds meer bedrijven zich op de maatschappelijke vraag naar nieuwe producten en diensten uit de 'groene ruimte'. Het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen is daarbij de grote uitdaging. Activiteiten die eerder tot het (traditioneel) publieke domein behoorden zoals natuur- en waterbeheer, energie, recreatie en ook zorg blijken zich profijtelijk te combineren met de agrarische bedrijfsvoering. Dit zijn hoopvolle eerste stappen in de richting van een duurzaam landbouwsysteem. De provincie kan die beweging helpen faciliteren en daarmee aansluiten bij de ingezette lijn in het Brabantberaad.

Proeftuin Agrifood

"Omvangrijk,
compleet en
hoogwaardig
agrifood complex"

Innovatiekracht door integrale aanpak

AgriFood Capital wil voorop lopen in de verduurzaming van het landbouwsysteem en zet daarom in op een integrale aanpak waarin innovaties onder meer in diervoeding, veehouderijsystemen, producten en markten elkaar versterken. Dit vraagt echter ook iets van de ruimtelijke omgeving waarin dit alles gebeurt. Samen met de Peelregio Helmond in Zuidoost-Brabant én Greenport Venlo zetten wij daarom in op een bijzondere positie in de MIRT Gebiedsagenda met de "proeftuin Agrifood". Een eerste verkenning levert vier samenhangende opgaven op het schaalniveau van Zuidoost- Nederland op:

1. Concentreren op de dierlijke keten met gezicht naar de samenleving en oog voor de markt
2. Concentreren op de plantaardige keten met meer focus op benutten reststromen
3. Benutten van innovatiepotentieel door focus op koplopers (zgn. flagship projects)
4. Benutten van het landschap als economische drager

De drie regio's gaan samen bouwen aan meerjarenprogramma's rond deze opgaven. Steun van de provincies Noord-Brabant en Limburg is daarbij van essentieel belang.

"TERUGDRINGEN AFVAL, CO₂-UITSTOOT EN VOEDSELVERSPILLING"

Circulaire AgriFood

Door de behoefte aan waardenbehoud van grondstoffen en het terugdringen van afvalstoffen en voedselverspilling zal een transitie plaatsvinden van een lineaire naar een meer circulaire economie. Het is de uitdaging ook langs deze weg de concurrentiepositie en economische betekenis van de Brabantse AgriFood sector te versterken.

Ook op het gebied van zorgvuldigheid willen wij voorop lopen. Door het verminderen van emissies naar omwonenden en het milieu, het verbeteren van de bodemvruchtbaarheid en het gesprek aan te gaan met de omgeving versterken wij het draagvlak voor de Brabantse boeren en tuinders.

Stimuleren energietransitie

Om de klimaatverandering binnen de perken te houden, is het onze gezamenlijke opdracht de CO₂-uitstoot te verminderen. Ook is een energietransitie nodig. Ontwikkelingen als Greentech Park Brabant in Boxtel zijn belangrijke voorlopers binnen deze transitie. Andere interessante initiatieven zijn te vinden in het Land van Cuijk, waar in Boxmeer onder aanvoering van Stork-Marel een toonaangevend centrum voor vernieuwing in de pluimveesector ontstaat. In Cuijk heeft Teeuwissen het initiatief genomen voor het ontwikkelen van een internationaal en innovatief bedrijvencluster dat bestaat uit levensmiddelenindustrie, de farmaceutische industrie, de diervoedingsindustrie en de mineralenindustrie. Juist in de komende jaren is het nodig dat de regio en de provincie bij deze initiatieven gezamenlijk blijven optrekken en samen blijven investeren.

Beleef AgriFood

De huidige Provinciale Staten heeft de vrijetijdseconomie omarmd als speerpunt van de Brabantse economie. Dat is terug te zien in de versterking van Visit Brabant. Daarmee zetten wij Noord-Brabant als toeristisch-recreatieve bestemming stevig op de kaart, zowel nationaal als internationaal. Het is zaak hierop ook in de komende Statenperiode door te pakken. Vanuit AgriFood Capital zien wij hier vooral kansen vanuit 'de beleving'.

Innovaties in agrifood kunnen stevig versterkt worden door de verbinding aan te gaan met de vrijetijdssector. De kunst is om de sector zodanig te verbinden met andere thema's - zoals natuur, cultuur(historie), water, landschap, leefbaarheid en techniek - dat er een (nog) beter woon- en leefklimaat in Noord-Brabant ontstaat.

Wij geloven sterk in het ontwikkelen en creëren van een vernieuwend cultureel en gastronomisch klimaat

Vernieuwend cultureel en gastronomisch klimaat

door het ontplooiën van initiatieven in de cross-over van Agrifood en Leisure. Vanuit die samenwerking worden nieuwe vrijetijdsconcepten ontwikkeld en bestaande evenementen geholpen om de brug te slaan naar andere thema's.

Europese Regio van de Gastronomie

Als Europese Regio van de Gastronomie wil onze regio in 2018 een jaar lang de spil zijn van de profilering van de provincie Noord-Brabant als een Europese Topregio in voeding, gastronomie en gastvrijheid. Dit zijn belangrijke bronnen voor economische groei met een grote bijdrage aan onze culturele identiteit. Het recent gevormde netwerk van topchefs Noord Brabant Culinair is daarvan een aansprekend voorbeeld. Ook andere evenementen die onze provincie rijk is, kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

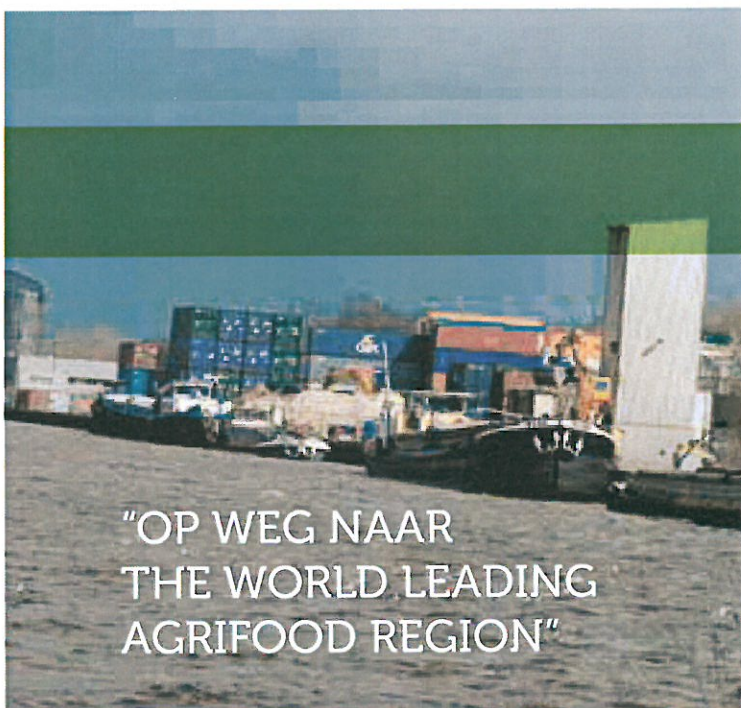

Dutch AgriFood Week

Via de jaarlijks terugkerende Dutch AgriFood Week zullen innovaties in het brede AgriFood complex voor het grote publiek zichtbaar worden gemaakt. Essentieel is daarbij ook draagvlak te creëren bij het MKB. Nieuwe concepten en innovaties worden immers pas echt succesvol wanneer ook zij, naast grote bedrijven, actief participeren. AgriFood Capital zet daar vol op in door via 'ondernemerskansenkaarten' het MKB actief te betrekken bij de samenwerking in Noordoost Brabant.

**"CREËREN VAN EEN
VERNIEUWEND
CULTUREEL
EN GASTRONOMISCH
KLIMAAT"**

Goede multimodale
basisinfrastructuur

Voedingsbodem verrijken

Noordoost Brabant wil in 2020 “the world leading AgriFood region” zijn. Daarvoor bewandelen wij zoals hiervoor aangeduid “het pad van de innovatie”. Tegelijkertijd maken wij de regio aantrekkelijk om in te wonen, te studeren en te werken. Voor bedrijven is Noordoost Brabant een uitstekende investeringslocatie, mits wij onze ideale voedingsbodem op een goede manier weten te verrijken. Belangrijke basis-ingrediënten voor deze ideale voedingsbodem zijn:

Het creëren en behouden van voldoende werkgelegenheid

Sinds 2012 werkt de regio samen met de provincie aan een regionaal arbeidsmarktbeleid via het programma “Noordoost Brabant Werkt!”. Ook bij dit arbeidsmarktprogramma zijn de ondernemers in de regio ‘in the lead’. Het arbeidsmarktprogramma laat zien dat door samenwerking een betere aansluiting van het beroepsonderwijs op het bedrijfsleven kan worden bereikt. Hierdoor worden de juiste mensen geleverd die snel en effectief ingezet kunnen worden. Wij dringen dan ook aan op continuering van dit programma voor een volgende periode van minimaal vier jaar.

Het realiseren van een goede multimodale basisinfrastructuur

Voor de arbeids- en kennisintensieve bedrijven is een

goede bereikbaarheid via de weg, het spoor en water een voorwaarde. Vanuit de duurzame mobiliteitsvisie is een uitstekende OV-ontsluiting over spoor (m.n. de lijnen Eindhoven – Amsterdam en Breda – Arnhem) en met Hoogwaardig Openbaar Vervoer binnen de regio essentieel. Het is daarom van groot belang in de komende jaren onverminderd gezamenlijk op te blijven trekken bij de realisatie van grote infrastructurele opgaven rond bijv. de N65, N279 en A59/A50 (knooppunt Paalgraven). Deze opgaven zijn immers onderdeel van de duurzame mobiliteitsvisie, die door de provincie en de regio gezamenlijk werd opgesteld.

Het benutten van innovatiepotentieel door focus op koplopers

De kennisinnovatie in de regio Noordoost-Brabant concentreert zich in Veghel, 's-Hertogenbosch, Oss, Uden, Boxmeer en Cuijk. In de nabijheid van de regio bevindt zich ook een aantal kenniscentra van internationale allure, zoals Food Valley NL, Health Campus Nijmegen, Brainport Zuidoost-Brabant en Greenport Venlo. Met name de strategische verbinding in de ‘agrifood & health’ kennis-as ‘s-Hertogenbosch-Oss-Nijmegen-Arnhem-Enschede versterkt onze internationale aantrekkingskracht.

Het realiseren van duurzame verbindingen tussen stad en platteland

Met de uitvoeringsstrategie Groenblauwe Structuren worden in Noordoost Brabant de komende jaren de

"SCHERPE KOERS OP WEG NAAR WELVAART EN WELZIJN"

realisatiekansen van de ecologische hoofdstructuur (EHS) vergroot die de provincie wil stimuleren met het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). De ambitie van de regio is om duurzame verbindingen te realiseren tussen natuur en landschap, stad en platteland en economische en maatschappelijke activiteiten en zo de identiteit van de regio te versterken. Binnen de gebiedsontwikkelingen Oostelijke Langstraat en de Groene Delta is tot op heden op deze manier al €40 miljoen aan groenblauw geïnvesteerd. Een financiële bijdrage van het Groen Ontwikkelfonds Brabant is onontbeerlijk om een verdere impuls te geven aan de ontwikkeling van de integrale gebiedsopgaven in de regio.

De kracht van Noord-Brabant

De kracht van Noord-Brabant zit in de kracht van haar vele netwerken. Netwerken die verbonden zijn met nationale en internationale netwerken. De Brabantse Triple Helix-organisaties hebben in Europa een belangrijke voorbeeldfunctie. Bij het realiseren van de Brabantse ambitie om tot de absolute top van Europese kennis- en innovatieregio's te behoren, spelen deze triple helixen (Brainport, AgriFood Capital, Midpoint en Economic Board Delta Region) een cruciale rol. Naast KvK en de BOM hebben zij een unieke mogelijkheid om ondernemers, kennisinstellingen en overheden met elkaar te verbinden.

Door samen met die triple helix organisaties op basis van stevige programmatische afspraken aan de slag te gaan, kunnen wij ook in de komende bestuursperiode

de internationale concurrentiekracht van Brabant verder versterken. Belangrijke voorwaarde daarvoor is het verbinden van beschikbare fondsen (zoals bijv. vanuit het Regionaal Economisch Actieprogramma en de Stimuleringsregeling Streeknetwerken), maar ook het Groen Ontwikkelfonds en beschikbare innovatie- en agrofoodfondsen aan een dergelijke gezamenlijke programmatische aanpak.

Wil Noordoost Brabant zich richting 2020 ontwikkelen tot AgriFood Capital dan is een gezamenlijke scherpe koers de komende jaren nodig. Noordoost Brabant beschikt over een uniek ecosysteem dankzij de aanwezige AgriFood sector, die zeer omvangrijk én zeer compleet én zeer hoogwaardig is. Dit ecosysteem is de motor van welvaart (economische ontwikkeling) en welzijn (kwaliteit van wonen, leven en werken). AgriFood Capital ziet het als een van haar hoofdoggaven om via betekenisvolle innovaties economische groei te realiseren op terreinen van de belangrijkste maatschappelijke opgaven in Brabant - en wereldwijd. Daarom kiest Noordoost Brabant nadrukkelijk "het pad van de innovatie", en investeert de regio tegelijkertijd in "het verrijken van haar voedingsbodemp", zodat deze niet alleen een uitstekende investeringslocatie vormt, maar ook aantrekkelijk is om in te wonen, te studeren en te werken. Met dit memorandum vragen wij de provincie om óók in dit deel van de regio te investeren in de komende bestuursperiode.

**Noordoost
Brabant**

partner in **AgriFood
Capital**

bezoekadres
AgriFood Plaza
Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch

postadres
Postbus 315
5201 AH 's-Hertogenbosch

T 073 - 613 29 96
E secretariaat@agrifoodcapital.nl

Volg ons op:

www.AgriFoodCapital.nl

